

Informationstext om zoonotisk hepatit E-virus för slakteri- och styckningsarbetare

Vad är zoonotiskt hepatit E-virus?

Det zoonotiska hepatit E-viruset, förkortat HEV, är ett virus som orsakar leverinfektioner, det vill säga hepatit E. HEV kan spridas mellan människor och djur, antingen direkt eller genom mat. Det (främst) zoonotiska hepatit E-viruset finns hos svin, men det har också påträffats hos vildsvin, rådjur, älg och vitsvanshjort. Viruset är vanligt förekommande runt om i världen, bland annat i Finland. I Finland är förekomsten av infektioner hos vilda djur och slaktsvin i huvudsak lägre än i andra länder. Risken att människan insjuknar i zoonotisk hepatit E är därför inte så hög, och i Finland registreras bara ett lågt antal fall varje år.

Bara en del hepatit E-virus är zoonotiska och andra kan spridas antingen bland människor eller bland vissa djurarter. Denna studie behandlar endast zoonotiska hepatit E-virus.

Var kan du smittas av det zoonotiska hepatit E-viruset?

Hepatit E-viruset utsöndras i avföringen av ett infekterat djur. För att människan skall infekteras måste virus hamna i munnen t.ex. via händerna, då man arbetar med svinen. Viruset kan också finnas i blod och organ hos svin eller vilt djur, så infektionen kan fås genom infekterad mat.

Slakteri- och styckningsarbetare kan exponeras för hepatit E-virus när de arbetar med svin som hålls i slakteriutrymmen före och under slakt eller i styckningsanläggningen vid hantering av slaktkroppar och styckningsdelar. Hepatit E-viruset kan hamna i munnen eller slemhinnorna, till exempel genom stänk, kontaminerade ytor eller indirekt via handskar. Man kan också bli smittad om svinblod eller avföring hamnar i ett öppet sår, till exempel när man skär sig med en smutsig kniv. Hos finländska svin är risken lägre än i vissa andra länder, eftersom endast ett fåtal svin i slaktskedet fortfarande bär viruset. Frysning förstör inte hepatit E-viruset, och viruset överlever länge även vid rumstemperatur.

Vilka symtom orsakar det zoonotiska hepatit E-viruset?

Hos människor varierar symtomens styrka vid zoonotisk hepatit E-virusinfektion, men oftast är infektionen asymtomatisk eller mild. Viruset kan orsaka inflammation i levern. I milda fall kan symtomen likna en förkylning, som åtföljs av guldfärgning av ögonvitorna och huden, dvs ikterus, som tecken på inflammation i levern. Den drabbade tillfrisknar vanligtvis obehandlad, men symtomen kan lindras med stödande vård vid behov. Personer med nedsatt immunitet, såsom akut- och transplantationspatienter, samt de med leversjukdom, kan dock bli allvarligt sjuka. I sådana fall kan infektionen också kvarstå under en längre tid, vilket leder till leversvikt och i det allvarligaste fallet med letal utgång. De hepatitvacciner som för närvarande används i Finland eller någon annanstans i västvärlden är ej riktade mot hepatit E-virus. Hos djur är hepatit E-virusinfektionen asymtomatisk och infektion kan inte diagnostiseras visuellt i ett levande eller dött djur.

Hur kan du skydda dig mot det zoonotiska hepatit E-viruset?

Eftersom infekterade svin inte kan identifieras på grund av symtom och det inte är lönsamt att uppfölja viruset hos svin eller försöka utrota viruset från svin, kan slakteri- och styckningsarbetare skydda sig mot hepatit E-virus genom att agera hygieniskt. Detta innebär att tvätta händerna vid behov, särskilt efter att ha lämnat produktionsanläggningarna, och undvika att röra sitt ansikte medan man arbetar. Dessutom innebär en hygienisk behandlingsmetod att man säkerställer att arbetsutrustningen rengörs effektivt under arbetet för att undvika eventuell spridning av viruset från en produkt till en annan. Eventuella sår ska täckas och skyddshandskar ska bäras.